

prima instanță: D. Dulghieru

dosarul nr. 2rhc-232/15

instanța de apel: L. popova, A. Panov, M. Moraru

instanța de recurs: S. Filincova, M. Ghervas, D. Mardari,
E. Covalenco, T. Chișca-Doneva

Î N C H E I E R E

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Elena Covalenco
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Cioban Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății de Asigurări Reasigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ciobanu Igor cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, prin care a fost respins recursul declarat de către Ciobanu Victor și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea de Asigurări Reasigurări „Donaris Group” Societatea pe Acțiuni, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 aprilie 2014 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă,

constată:

La 24 septembrie 2013, SAR „Donaris Group” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciobanu Victor cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 08 septembrie 2011 între SAR „Donaris Group” în calitate de asigurător și SC „Top Leasing” SRL în calitate de asigurat a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-casco nr. CSK 201 l-Top-0239, prin care a fost asigurat automobilul de model „Mitsubishi Outlander” anul producerii 2004, număr de înregistrare KAV 528 contra mai multor riscuri, inclusiv și riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

La data de 09 mai 2012, în jurul orelor 12:20, pe bd. Dacia, mun. Chișinău a avut loc un accident rutier în rezultatul căruia automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î KAO 178, condus de către Ciobanu Victor Nicolae, anul nașterii 1985 IDNP 2003020036013 a tamponat automobilul de model „Mitsubishi Outlander” la volanul căruia se afla Luta Andrei.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 09 mai 2012, vinovat de comiterea accidentului rutier menționat a fost recunoscut Ciobanu Victor, care a

încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere stabilite la pct. 49 alin. (1), faptă calificată conform art. 242 alin.(2) al Codului Contravențional, în temeiul căruia contravenientul Ciobanu Victor a fost sancționat cu o amendă în mărime de 50 uc.

Indică reclamantul că posesorul autoturismului de model „Dacia Logan” deține polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă, eliberată de Compania de Asigurări „Garanție” SRL cu nr. AN 0014079 valabilă pentru perioada 04 noiembrie 2011 - 03 noiembrie 2012.

Părțile implicate în accidentul de circulație au declarat cazul accidentului la companiile de asigurări cu care aveau întocmite contracte de asigurare, iar în consecință, societatea de asigurări a pornit dosarul de daune nr. 1035/12 din 10 mai 2012.

La data de 10 mai 2012 și respectiv 16 mai 2012, a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor semnat de părțile implicate în accident inclusiv și de către reprezentantul CA „Garanție” SA, iar potrivit contului de plată costul pieselor și a lucrărilor de reparații a fost estimat în mărime totală de 11 059,70 lei.

Conform dispoziției Nr. CSK-12/0733S din 12 iunie 2012 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii obligatorii în sumă de 11 059,70 lei.

Astfel, suma de 10 264,70 lei a fost virată la contul „East Auto Lada” SRL fapt confirmat prin ordinul de plată nr.2452 din 31 mai 2012, iar suma de 795,00 lei a fost achitată locatarului Luta Andrei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr.00001199 din 20 iunie 2012.

Susține reclamantul că prin prisma art. 1329 din Cod civil, și dat fiind faptul că persoana responsabilă de cauzarea prejudiciului în rezultatul unui delict deține contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto la CA „Garanție” SRL, reprezentantul căruia a contrasemnat procesul-verbal de constatare a pagubelor, în baza Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 s-a adresat asigurătorului RCA cu solicitarea recuperării sumei prejudiciului în limita răspunderii sale prevăzută de art. 40, alin. (7) în baza Legii enunțate.

Menționează că dauna totală constituie 11 059,70 lei, inclusiv piesele auto - 4216, 20 lei, iar dat fiind faptul că automobilul are 8 ani de exploatare și conform procesului-verbal de examinare a automobilului starea automobilului este medie a fost aplicată uzura în mărime de 64%.

Respectiv, prejudiciului care urmează a fi reparat de asigurătorul CA „Garanție” SA rezultă din calculul $11\,059,70 - (4216,20 \times 64\%)$ și constituie suma de 8 361,33 lei, iar uzura în mărime de 2 698,37 lei urmează a fi recuperată de persoana vinovată de producerea accidentului de circulație - Ciobanu Victor.

Afirmă reclamantul că din motiv că doar CA „Garanție” SA și-a onorat pe deplin obligațiunile contractuale, la 24 octombrie 2012 prin reclamația nr. 1808 a solicitat lui Ciobanu Victor achitarea sumei datorate, însă nu a primit nici un răspuns.

Insistă că potrivit practicii judiciare despăgubirea de asigurare achitată de asigurător pentru avariarea bunului trebuie să fie egală valorii părților componente sau a pieselor care urmează a fi înlocuite, determinate prin deducerea uzurii din costul lor la momentul producerii accidentului. Diferența de cost, rezultată din prețul pieselor și materialelor pînă la momentul accidentului și cel după producerea lui, va fi achitată de către partea vinovată de comiterea accidentului, iar în cazul în care, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are încheiat un contract de asigurare

benevolă de bunuri (CASCO), pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul ea va fi despăgubită în temeiul acelui contract (art. 22 alin. (11) din Legea nr. 414-XVI).

Prin urmare, asigurătorul ce a acoperit prejudiciul conform contractului de asigurare benevolă este în drept să adreseze o acțiune de preluare a riscului asiguratului împotriva asigurătorului de răspundere civilă auto și/sau persoanei vinovate de producerea accidentului rutier privind încasarea sumei achitate, care nu va depăși limitele prevăzute de art. 14 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

Solicită încasarea din contul lui Ciobanu Victor a prejudiciului material în mărime de 2 698,37 lei, a cheltuielilor pentru plata taxei de stat taxa de stat în sumă de 270 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 1 150 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 aprilie 2014, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat de către SAR „Donaris Group” SA, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Ciobanu Victor în beneficiul SAR „Donaris Group” SA prejudiciul material în sumă de 2 698,37 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 972,50 lei, inclusiv cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1 500 lei și cheltuieli pentru plata taxei de stat în sumă de 270 lei și 202,50 lei, iar în total suma de 4 670, 87 lei.

La 28 ianuarie 2015, Ciobanu Victor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de justiție din 20 mai 2015, a fost respins recursul declarat de către Ciobanu Victor și menținută decizia instanței de apel.

La 24 iunie 2015 Cibanu Victor a depus cere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitînd admiterea cererii și casarea deciziei instanței de recurs cu reținerea pricinii în instanța de recurs pentru rejudecarea recursului.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, susținând că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior, cât și faptul că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Astfel, invocă că potrivit opiniei Curții Europene a Drepturilor Omului, expuse în hotărîrea pronunțată pe cauza Nikitin versus Rusia, redeschiderea procedurii în baza unor fapte noi nu constituie o încălcare a drepturilor fundamentale prevăzute de art. 4 Protocolul 7 al Convenției. În asemenea cazuri, cînd hotărîrea irevocabilă respectivă a dus la unele consecințe negative serioase, care nu pot fi rectificate de cît prin reexaminarea sau redeschiderea cauzei, iar violarea constatată este cauzată de erori sau deficiențe de o asemenea gravitate încît a, are un dubiu serios în privința rezultatului procedurilor contestate, excluderea posibilității de revizuire a hotărîrii, pentru motive formale, poate să ducă la încălcarea principiului echității și legalității hotărîrii judecătorești, fiind lezată și încrederea publicului în autoritatea judecătorească.

Susține că în corespundere cu dispozițiile art.1403 alin.(1) Cod civil, comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat. Norma din art.1403 codul citat consacră răspunderea comitentului pentru

prejudiciul cauzat de prepusul său, iar instituirea unei asemenea răspunderi se justifică prin faptul că prepusul îndeplinind funcțiile încredințate, apare în calitate de reprezentant legal al comitentului. Ca urmare, a acestui fapt se prezumă că prejudiciul cauzat de prepus în exercițiul funcțiilor încredințate se consideră a fi cauzat prin acțiunile comitentului.

Având în vedere că la momentul accidentului rutier îndeplinea funcția la „I&S TAXI” SRL fapt confirmat prin actele de la poliția rutieră, polița de asigurare, foaia de parcurs, consideră că ilegal s-a dispus încasarea prejudiciului de la dînsul.

Menționează că deși, instanța de judecată a constatat că în momentul producerii accidentului rutier nominalizat, dînsul a condus automobilul implicat în accident fiind angajat în funcție de șofer al SRL „I&S TAXI”, care aparține cu drept de proprietate aceleiași întreprinderi, iar reieșind din considerentul că accidentul s-a produs în zi de lucru, rezultă că deține calitatea de prepus, iar comitentul fiind SRL „I&S TAXI”, or, dînsul a acționat, atunci când a săvârșit fapta prejudiciabilă, în interesul comitentului SRL „I&S TAXI”, în limitele funcțiilor și însărcinărilor încredințate.

Afirmă că deoarece „I&S TAXI” SRL și-a schimbat sediul juridic a fost în imposibilitatea prezentării actelor ce confirmă cele relatate în instanțele inferioare și anume: Dovada angajării la SRL „I&S TAXI” - contractul de muncă, contractul individual de muncă, ordin de angajare; foia de parcurs de unde rezultă că în ziua accidentului rutier era în raport de muncă cu SRL „I&S TAXI”.

Prin urmare, consideră că aceste probe demonstrează în speță că era angajat la „I&S TAXI” SRL, iar în temeiul art. 1403 Cod civil, ultima urmează să-și asume răspunderea.

Cu titlu de exemplu invocă decizia Curții Supreme de Justiție 2ra-2090/14 din 01 octombrie 2014, susținînd că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis, cu valoare de principiu, că hotărârile sale sunt obligatorii nu numai cu privire la situația reclamantului dintr-o speță particulară, ci, ele produc efecte juridice directe în ordinea internă a statului în cauză. În acest sens, s-a arătat că autoritățile statale trebuie să înlăture aplicarea acelor norme naționale sau decizii instanțelor judecătorești naționale ce sunt incompatibile cu prevederile Convenției (*vezi: cauza Vermeire contra Belgiei*)

La fel, a remarcat și cauza Beian vs. România, unde CEDO a apreciat că practica judiciară divergentă, care s-a dezvoltat la nivelul celei mai înalte autorități judiciare din țara, este în sine contrară principiului siguranței publice, care este implicită în ansamblul articolelor Convenției și care constituie unul din elementele fundamentale ale statului de drept.

Consideră că prin emiterea unei practici neunitare referitor la aplicarea prevederilor art. 1403 Cod Civil de către Curtea Supremă de Justiție a RM, constituie o ingerință în art. 6 din CtEDO.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. lit. b) și h), a prezentat în susținerea cererii de revizuire copiile contractului individual de muncă nr. 214 din 23 noiembrie 2009, din care rezultă că Ciobanu Victor, începînd cu

23 noiembrie 2009, a fost angajat la SC „I&S TAXI” SRL în calitate de șofer, Ordinului nr. 381 din 23 noiembrie 2009 cu privire la numirea în funcție a lui Ciobanu Victor, emis în baza contractului menționat, Ordinului nr. 419 din 24 octombrie 2013, prin care Ciobanu Victor a fost eliberat din funcția de a șofer deținută la SC „I&S TAXI” SRL, copia carnetului de muncă, precum și foaie de parcurs eliberată de SC „I&S TAXI” SRL pentru automobilul de model „Dacia” n/î KAO 178, în copie.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuiantului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or ultimul nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele invocate, inclusiv și pentru obținerea înscrisurilor prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Pe când, în sensul normei enunțate este de înțeles ca faptele invocate trebuie să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată și să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă, pe când cele invocate ca temei de revizuire de către Ciobanu Victor, au fost menționate de ultimul și în recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, cărora i-au fost date aprecieri corespunzătoare, fapt ce în plus indică la netemeinicia cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent nu se încadrează nici în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. h) CPC, deoarece pentru invocarea normei citate, trebuie să existe constatarea a Curții Europene a Drepturilor Omului privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale ale omului, în pricina a cărei act judecătoresc se solicită a fi revizuit, pe când în speță nu a fost demonstrată existența cărorva constatări ale Curții Europene pentru Drepturile Omului, în pricina a cărei revizuirea se solicită.

Sub acest aspect, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că revizuentul Ciobanu Victor în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei prevăzut la art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci a oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei, care nu se încadrează în temeiurile reglementate de acest articol.

Aici se va remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității

raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Prin urmare, având în vedere că revizuentul Ciobanu Victor în cererea de revizuire nu a invocat niciun temei prevăzut la art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ciobanu Victor împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății de Asigurări Reasigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ciobanu Igor cu privire la încasarea prejudiciului material.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Tamara Chișca-Doneva